

Karel Bonaventura Buquoy a jeho doba

recenze knihy

Buquoyové – rod původem z Pikardie ve Francii, jehož příslušníci se zásluhou válečné fortuny stali plnoprávními obyvateli zemí Koruny české a vlastníky několika deskových statků. Během více než třísetletého období ovlivňovali politické, hospodářské i kulturní dění a zasloužili se o rozvoj spravovaných panství. Buquoyové však nedosáhli věhlasu jako Schwarzenbergové, Lobkoviczové, Kinští, Šternberkové či Kolowratové – proč? Odpovědí na tuto otázku se zdá být negativní posuzování prvního a posledního vlastníka buquoyských statků. V případě Karla Jiřího Buquoye (1885 - 1952), který do jisté míry kolaboval s německou okupační mocí, je takové konstatování oprávněné, ale císařský generál Karel Bonaventura Buquoy (1571 – 1621), od roku 1620 majitel panství Rožmberk, Nové Hrady, Libějovice, Žumberk, Cuknštejn aj., byl dosud vnímán dosti jednostranně. Tato skutečnost však již nemusí platit, neboť objektivní pohled na jeho osobu a celkové okolnosti lze nalézt v nové knize s názvem Karel Bonaventura Buquoy a jeho doba.

Publikace se skládá z dvanácti kapitol od stejného počtu autorů, kteří jsou zárukou odbornosti. Rozdělená je na dvě části o známých i neznámých reáliích třicetileté války (pět kapitol) a osobě Karla Bonaventury Buquoye i jeho rodinných a klientských vazbách (sedm kapitol). Přínosná je spolupráce badatelů ze zahraničí (Margarete Buquoy, Lothar Höbelt, Olivier Chaline), jejichž statě pohledem „z venku“ důkladně vymezují prostor Buquoyova života přesahující české hranice. Nejvíce nových informací, které zpochybňují zažitě povědomí, však obsahují kapitoly napsané „domácími“ historiky (Tomáš Černušák, Vladimír Hokr, Jan Kilián, Pavel Marek, Anna Nováková, Vítězslav Prchal, Tomáš Sterneck, Petr Vorel, Martin Zelený).

Složitost tehdejších vojenských, ekonomických a mezilidských vztahů si lze uvědomit na životech generála Buquoye - vítěze bitvy u Záblatí, také obléhajícího svoje budoucí sídla Nové Hrady a Rožmberk, i jeho manželky Marie Magdaleny Buquoyové z Biglia (Olivier Chaline, Jan Kilián, Vladimír Hokr), která se narodila v Miláně, v mládí pobývala v Bruselu, ve středním i pozdním věku v jihočeských

Nových Hradech a pohybovala se mezi těmito městy v časech, kdy cestovat bylo obtížné. Přesto posléze (Buquoy padl u Nových Zámků v roce 1621) svědomitě spravovala rodový majetek a zasloužila se o počáteční ekonomickou obrodu svých panství. Také procesy pobělohorských konfiskací či vztahy mezi potrestanými rebely a novými nabyvateli jejich majetku jsou podrobeny objevné analýze – v příslušné kapitole (Martin Zelený) plukovník Guillermo Verdugo poskytl dosavadnímu majiteli panství Maššov Janu Jindřichu Štampachovi ze Štampachu možnost pobývat na maššovském zámku po dobu těhotenství jeho manželky a dokonce peníze na údržbu nemovitostí ... Věcně jsou také popsány (Pavel Marek) skutky zástavního držitele Písku a nového pána na Velharticích, Mokrosukách, Miličíně a Neustupově generála Martina de Hoeff-Huerty – jeho podíl na rekatolizačním procesu není zpochybněn a podrobně je objasněn generálův společenský původ, tudíž se nyní nejeví jako „krvavý apoštol“, kterým byl pro obrozenecké spisovatele.

Publikace je čtivá i přes odlišný styl psaní jednotlivých autorů a proto lze ocenit práci jazykového korektora. Text knihy je doplněn o velký počet černobílých a barevných fotografií i rozsáhlý seznam archivních pramenů (ze sedmi evropských zemí) a literatury, nechybí genealogické tabulky. Fotografie jsou pořízeny ve vynikající kvalitě, v případě památkových objektů v aktuální podobě, pouze na snímku hradu Rožmberk je věž Jakobínka ještě před opravou.

V knize lze nalézt odpovědi mj. na otázky, zda konání významného muže - generála Karla Bonaventury Buquoye - bylo později zkresleno? Existuje dějinná spravedlnost? Ano i ne. Buquoy si majetek v Čechách (od císaře Ferdinanda II. jej získal 6. února 1620 a tudíž nepatřil mezi pobělohorské kořistníky) neužil. Zemřel 10. července 1621 - padl v boji, proto v jeho smrti netřeba hledat dějinnou spravedlnost, obdobně jako u jiných vojáků významného společenského postavení věrných panovníkovi.

Pavel Marek, Anna Nováková (edd.) – Karel Bonaventura Buquoy a jeho doba, ISBN: 978-80-88030-68-3, 270 str., 1. vyd., Bohumír Němec – Vedita, České Budějovice v roce 2022.

Autor textu: Stanislav Vaněk

